

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felolós szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben:	Vidéken:	Dr. HEGEDŰS LORÁNT.	DEBRECZEN,
Egy óra. . . . . 1 kor.	Egy óra. . . . . 1 kor. 50 fill.	Kiadók és laptulajdonosok:	Piacz-utca 49. szám.
Negyedévre 3	Negyedévre 4 „ 50 „	HOFFMANN és KRONOVITZ.	

Debreczen vendégei.

Debrecen, május 30.

A német mezőgazdasági társaság kiránduló csapata érkezik szerdán Debrecenbe. Már száguld velük a vonat keresztül a nagy magyar Alföldön, és hozza ide mihozánk: Nyugat-Európa gazdáit rengő kalászos aranymezőkön át. Magyarország legszebb mintagazdaságait nézték meg a német gazdák. Saját szemükkel győződtek meg róla, hogy Magyarországon nagy tudással, nagy buzgósággal és nagy eredménytel üzik azt a mesterséget, amelyet minden korban a szabad emberhez leginkább méltó foglalkozásnak tartottak. Ez a társaság, amelyben Németország legkitünőbb gazdái vesznek részt, érkezik ma Debrecenbe, hogy vizsgáló szemmel és a gyakorlati ember gyors ítélő képességével véleményt alkosson magának a debreceni mezőgazdaságról.

A modern gazdasági élet ezer szála lüz bennünket a külföldhöz. Nekünk szükségünk van arra, hogy a külföld a mi életrevalóságunkat, a mi értékünket megismerje; ezért örömmel üdvözljük a mi vendégeinket, a nagy német nemzet fiait, akik nagy érdeklődéssel jöttek el hozzánk, hogy a mi törekvéseinkről, a mi munkánkról, itt a helyszínén meggyőződjenek. Szeretnénk őket jó gazda módjára mindenüvé elvezetni, ahol az emberi munka nyomai láthatók, szeretnénk bemutatni vendégeinknek mindent, amire büszkék vagyunk. Ohajtjuk, hogy ebből a rövid látogatásból is új, és hasznos összekötteté-

sek keltkezzenek. Szeretnénk megértetni vendégeinkkel, hogy mi nem elzárkózó életet akarunk élni itt a magyar rónán, hanem részt akarunk venni a népek versenyében és minden törekvésünk oda irányul, hogy földünknek termését legalább is arra a fokra emeljük, amelyet vendégeink az ő vasszorgalmukkal és nagy tudásukkal Németországnak még a természettől sokkal kevésbé megálított földjein is el tudnak érni.

Ebben az óhajításunkban azonban még sem tudjuk leküzdeni azt a minduntalan előtörő keserű érzést, hogy a mi mezőgazdaságunk még távolról sem érte el azt a fejlődési fokot, melyre hivatva volna. Debreczenben van az ország egyik legelső mezőgazdasági főiskolája, országos híré, nagy tudású emberek a tanárai, az akadémia mintagazdaságáról külföldi szakemberek is nagy elismeréssel nyilatkoznak, de ez a nagyhirű országos főiskola sem tudta még kizavarni Debreczen mezőgazdaságát középkori elmaradottságából.

Ennek az állapotnak, ha talán nem is az egyedüli, de a legfőbb oka az a gazdálkodási mód, amelyik most folyik a Hortobágyon; ennek a pusztának mai kezelési módja akadályozza meg, hogy a debreceni tanabirtokokon modernebb, intenzivebb gazdálkodást folytassanak. Nemesak a birtok kizárólagos és korlátlan tulajdonosát: Debreczen város közönségét éri e miatt óriási kár, hanem végeredményben magukat a gazdákat is, mert földjeiket küszöbíg felszántják, egyoldalú szemtermelést üznek, az istállón való jószágtartás nagy hasznától el-

esnek és rosszul trágyázott földjeik keveset teremnek.

A Hortobágy pusztának a meglátogatása is fel van véve a német mezőgazdasági társaság uti programjába. Ennek a pusztának csodálatos varázsa el fogja ragadni német vendégeinket is. Az a felemelő, magasztos érzés, amely keresztül csillámlik a magyar nép költészetén, talán őket is megfogja szállani, hiszen itt született az meg a délibábos rónán, ahol csikósok száguldanak gyors paripájukon, ahol az emberi szem és a repülő képzelet pillanat alatt mérőföldet fut be és ott végződik a láthatár, ahol a nagy kerek égbolt ráborul a nagy pusztára földre.

De ezek a józan és számitani tudó német gazdák rögtön meg fogják érteni azt is, hogy ma már nem lehet büntetlenül nomád gazdálkodást folytatni Európa szívében és az a város, amely egy ilyen gazdálkodási rendszert tovább is fenntart, az nem foglalhat helyet a modern és haladó városok közt.

Hallgassuk meg, hogyan nyilatkoznak a mi vendégeink a Hortobágy pusztai mai kezelési módjáról, nem a fehér asztalnál, emelkedett hangulatban, hanem a pusztai tanulmányozása közben és ne vegyük sértésnek, tőlük még a legszigorubb és legkegyetlenebb kritikát sem, hiszen az ő császáruk meg mutatta saját példájával kadinen-i birtokán, hogy lehet dusan termő földet csinálni elhagyatott pusztából, a „Senki földjéből” is.

Az volna a maradandó emléke a német gazdák látogatásának, ha egy lépéssel előbb vinné a Hortobágy hasznosításának ügyét.

Balkányi Béla.

Tavasztól őszig.

Irtá: GYALLAY DOMOKOS.

Az őrnagy jeladására a századok előtt járó tisztok oldal kiléptek a sorból, magasra emelték és megcsillogtatták kardjukat a levegőben s harsány hangon kiáltották hátra a „Pihej” — vezényszót.

Kiértek a városból, vége a szigorú, fegyelmezett, taktusos menetelésnek.

A legények megkönnyebbülve, jólesően fel sóhajtanak s miközben előrenyújtják és jobbra-balra megcsavargatják nyakukat, kővér verejték-cseppek gyöngyöznek végig kipirult, rózsás, derült arcukon. S lassankint, mint a kiengedett patakban, egybefolyó zsbongás, terefere támad a sorok közt.

Az utolsó század végén menetel Balogh Endre önké ntes. A felszabadító vezényszó elhangzása után leveszi sapkáját, megtöröli arcát és homlokát s nagyokat fúj. Melege van . . . izzad kegyetlenül . . .

Mekkorát változott a világ azóta, hogy utoljára jártak idekint! Mennyire színt váltott! Feszes, fehér köntösét levetette s csunya, szakadozott, foltos, barna pongyolába öltözött. Kócos, mosdatlan csatakos, mint egy cigány-leány, de az ember mégis örömmel, s földvidulva néz reá, annyi erő, pajzán frissesség, ruganyosság, kicsattanó egészség sugárzik le a képéről. Milyen mulatságosan hunyorgat

tócsa-szemeivel az ég felé, milyen falánkon nyeli, issza a ráömlő reggeli napfény-özönt!

Az önkéntes hirtelen fölrezen révedezéséből. Baloldali szomszédja, Sajgó szakaszvezető szólal meg mellette.

— Tavaszodik önkéntes ur! — mondja mámoros tekintettel.

— Igen, érzik már a levegőn!

Ruganyos, könnyed lépésekkel haladnak tovább a nyirkos-szagu, de a színén már megszikkadt, porhanyós uton. Az önkéntes olykor meleg párát fúj a levegőbe és elgyönyörködik benne, hogy az milyen vékony, halvány foszlányokban rebben szét; olykor meg balra néz, a folyó felé, ahonnan óriás, fantasztikus ködmadarak szállnak föl és aranyhasu, szürke, lomha testikkel bukdácsolva usznak tova a levegőben.

Egyszer Sajgó szakaszvezető — hosszú, töredezett, paraszti sóhaj küldvén előre — megint megszólal:

— Aj, aj, önkéntes ur, be nagy gondba' vagyok én!

— No?

— Hát nem nagy gond az, amikor az embernek két út között kell választania? Mer' én most azon emésztődöm . . .

— Micsoda két út az?

A szakaszvezető kis ideig elkomorodva, mereven néz maga elé, ami nyilván hozzátartozik a helyzet komoly, súlyos voltának kidomborításához.

— Hát a' kérem, hogy a százados urtól

nincs nyugtom! — mondja büszkeséget takaró panaszkodással. — Arra kényszerget, — hogy az őszön maradjak vissza: őrmestert csinál belőlem. Mer', azt mondja, itt van az én helyem, nem a paraszt életben.

— Jól is érti maga az itt való dolgokat . . .

A szakaszvezető kihuzza magát és oldalvást elégedetlen pillantást vet az önkéntesre. — De a ponciusát — horkan föl — hát aztán belőlem sohasem legyen szabad ember? Nekem örökké ez a szoritós, suharc, komisz élet? . . . Mer' legyen én a más kapcája, mikor a magam ura lehetek? Ezt veti bennem a lélekisméret!

— Hiszen ha a maga ura lehet . . .

— Én? Én a magam ura aztán! Nekem tizenkét hold földem van, meg kész életszerem és hatszáz forintom az árvai széknél. — Mer' én anyáról árva fíu vagyok, kérem, csak bele kell ülnöm az örökségbe . . .

— Abból meg lehet élni . . .

— No ugy-e? — kap rajta a szakaszvezető. Meg aztán vétek is volna gazdátlanul elhagyni az anyámról maradottat, nem igaz?

— Biza, vétek volna!

— Azt mondom, kérem. Mer' mit ér nekem a hosszú kard és a cifra suitás? Többet ér annál az ekeszarva és a szép szabadság!

— Dejszen, nehéz a földtől elszakadni! — mondja az önkéntes inkább önmagának és szerető, simogató pillantást vet a tájakra. Én sem leszek városi lakos soha, nem én, az egyszerű áll! . . .

Nem kell új egyetem.

A képviselőház ülése.

A kultusztárca költségvetésének vitája folyt ma tovább a képviselőházban, ahol nagy riadalmat keltett egy villámhárítója fogott fel. A kultusztárca költségvetése mellett Rónay Jenő és Farkas Pál beszéltek hosszasan, míg ellene Kállay Ubul és Szabó István nagyatádi képviselő, aki azt az érdekes kijelentést is tette, hogy nincs szükség harmadik egyetemre.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Mocsáry Sándor előterjeszti az afrikai rabszolgatartás megszüntetéséről szóló törvény módosítását célzó törvényjavaslatot.

Napirendben a kultusztárca költségvetésének tárgyalása.

Rónay Jenő: A harmadik egyetem helyéül Szegedet ajánlja. Szeged a legmagyarabb város, mely nemcsak magyar jellegű, hanem patriarchális ősmagyar társadalmi szokásait is megőrizte és felszította a nemzetiségeket, melyek benne éltek. Azért is Szegedet illeti meg az új egyetem, mert a délvidéknek az ország északibb feléhez képest aránytalanul kevés főiskolája van. A népiszkolák helyzetének javítását sürgeti. A költségvetést elfogadásra ajánlja.

Kállay Ubul: A román tulzóknek a külföldi sajtóban folyó izgatásairól beszél, majd bírálja a szabadgondolkodók és a nemzetiségek szövetségét a magyar állameszme ellen. Siegescu tegnapi beszédét szembe állítja Damján Vazul beszédével, elismerését fejezi ki Siegescu hazafiassága iránt. Utal arra, hogy a román nemzetiségek elnyomatásról panaszkodnak, holott a románok nagyobb szabadságot élveznek Magyarországon, mint a magyarok Romániában. A költségvetést nem fogadja el.

Elnök szünetet ad.

A szünet után

Farkas Pál: Kállay Ubul beszédére reflektál. Majd a munkáskérdéssel foglalkozik részletesen. — A költségvetést elfogadásra ajánlja.

Szabó István (nagyatádi) a tulzó vallások irányzatokról beszél.

Szabó István (nagyatádi) panaszkodik a felekezeti iskolák rossz, szegényes állapota miatt, a felekezeti tanulók rossz helyzetét teszi szóvá. Nem tartja helyesnek, hogy különbséget tesznek állami és felekezeti ta-

— No, ugy-e, ugy-e? — fogózik bele a szakaszvezető még erősebben. De hát van-e a világon olyan gyönyörűsége élet, mint a szántóvető élete? Lám, most tavaszodik, és ilyenkor az ember pacsirta szó mellett szántja meg a földjét, ha melege van, ingre vetkőzik, ha olyan kedve szottyán, fűtűrészve mendegél az ekéje után, az egy időjárásról ki-vül senki sem szól a keze alá... A katonaságnál? Hiszen itt dróton ráncigálják az embert erre-arra, mint a komédiában a kicsi maszkrákat! No, megköszönöm én az ilyen jóakaratot!...

Ettől kezdve mintha titkos egyezséget kötött volna Balogh önkéntes és Sajgó szakaszvezető. Kitalálták egymás gondolatát. — Mikor például a százados toporzékolva összeszidta a hizásnak indult, elnehezedett Tóth őrmestert a lassúságáért, önkénytelenül megkeresték egymás tekintetét és összevillantották a szemüket... És akkor is megértően néztek össze, mikor gyakorlatozás alkalmával valami szép gabonaföld mellett mentek el vagy szépen nevelt jószág került eléjük...

II.

Julius elején a zászlóalj elvonult az ezredhez. Már az ezred-gyakorlatok következnek: előkészületek az őszi nagygyakorlatokra

Forró, komisz gyilkos kánikula...

Sajgó szakaszvezető otthon maradt a vá-

nitók között. Új egyetemre nincs szükség, 3000 község van, amelynek birái még írni, olvasni sem tudnak. Az egyetemek költségeit népiszkolákra kell fordítani. A költségvetést nem fogadja el.

A városi tisztviselők fizetése.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Három óras tanácskozás után állapította meg a jog- és pénzügyi bizottság egy évtized óta kitudja hanyadszor a városi tisztviselők fizetésrendezését. A bizottságot általában az a főfogás vezette és ez nyert kifejezést a bizottság határozatában, hogy a tisztviselők fizetéseikben kisebbitést ne szenvedjenek s különösen a kis tisztviselők minél jobb fizetést kapjanak. A bizottság igen jóakaratosan járt el a legtöbb állással szemben. Nem bizonyos azonban, hogy a fizetésrendezés ilyen alakban keresztül megy-e minden fórumon, mert úgy a közgyűlés, mint a miniszter sok olyan megállapítást, amelyet most a bizottság jónak talált, a valószínűség szerint meg fog változtatni. — Nem lehetetlen az sem, hogy az osztályokba való beosztást a miniszter kifogásolni fogja, mert ott a bizottság is nem egy állásnál eltért a miniszteri rendelkezésektől és direktiváktól.

A bizottság egyébként mindenben ragaszkodott a közgyűlés és a miniszter rendelkezéseire. A tisztviselőket a polgármesternek osztályon kívül hagyásával öt fizetési osztályba sorozta be és pedig az állami fizetések XI., X., IX., VIII. és VII. osztályaiba és általánosságban és a részletekben is csak kevés eltéréssel elfogadta az általunk tegnap már ismertett tervezetet.

Az ülésen, amelyen Vargha Elemér dr. tanácsnok elnökölt, jelen voltak: dr. Magoss György főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Rostás István főkapitány, Aczél Géza főmérnök, Csanak József, Freund Jenő dr., Fejér Ferenc dr., Jánosi Zoltán, Lőfkovics Márton dr., Márk Endre, Révi Nándor dr., ifj. Schvare Vilmos, Szilágyi Imre, Tüdös János dr., Tóth Emil dr. jegyző.

Az általános vita.

Vargha Elemér dr. elnökölt tanácsnok ismertette a fizetés rendezés régen vajudó kérdését, a közgyűlés határozatát és a miniszterrendeletét, amelyhez a törvényhatósági bizottság alkalmazkodni kíván és autonómiájának érintésére vonatkozóan megjegyzést nem tesz.

Jánosi Zoltán kijelenti, hogy a javaslat a részletes tárgyalás alapjául nem fogadja el, mert az ellenkezik úgy a miniszternek, mint

a közgyűlésnek intenciójával. Kifogásolja, — hogy a fizetéseket a tervezet szerint egyik állásnál magasabb, a másiknál alacsonyabb összegben állapították meg, amint azt akár a miniszter, akár a közgyűlés kívánta. A miniszter azt kívánta például, hogy a rendőrfelügyelő az I. osztályú rendőrfogalmazóval legyen egy fizetési osztályban, vagyis, hogy minél jobb javadalmazást adjanak neki, ami által jobb erőt kaphatnak erre az állásra. Azt kívánja, hogy a városi pótlék címén csupán a fizetési különbözetet adják, míg személyi pótlék címén a régi pótlékokat állapítsák meg. — Kifogásolja, hogy az egyik tisztviselőnél állapították meg pótlékokat, a másiknál nem. Főként azonban kifogásolja, hogy igen sok tisztviselői állásnál az eredeti fizetésnél sokkal kevesebbet állapítottak meg, ami ellenkezik a közgyűlés határozatával, amely szerint az új fizetés több lehet, de kevesebb semmi esetre sem. A főjegyzői és főkapitányi állásoknál a pótlékokot is fizetesként akarja megállapítani. A javaslatot tehát nem fogadja el, indítványozza, adják azt vissza átdolgozás végett, hogy a közgyűlés által már megszavazott fizetéseket ne szállítsák le, az aránytalanságokat pedig szüntessék meg.

Vargha Elemér dr. kijelenti, hogy a városi pótlékokat nem lehet a fizetési különbözetek eliminálására fölhasználni, mert azokat a miniszteri rendelet szerint minden osztályban minden állásnál ugyanegyet összegben kellett a városi pótlékokat megállapítani. De azért senkinek sem lesz sérelme, miret a személyi pótlékokkal az aránytalanságokat eltüntetjük majd.

Tüdös János dr. elfogadja általánosságban a javaslatot, mert az a közgyűlés és a miniszter intenciójának megfelel. Mindenki megkapja a mai fizetését csak más módon. Elvi harcokban a miniszterrel szemben nem menjen bele a vitába, miután minden más tekintetben deferráltak a miniszter akaratának.

Márk Endre is elfogadja a javaslatot és azt kívánja, hogy a tárgyalási sorrendre vonatkozóan állapodjanak meg abban, hogy előbb az osztályba sorozást végezzék el. Nem kíván a miniszterrel szemben hogy ragaszkodjunk elvi álláspontokhoz.

Révi Nándor dr. nem tartja jónak a tervezetet, de részletes tárgyalás alapjául elfogadja. Kívánja, hogy a pótlékok ne a személyeknek, hanem az állásoknak szólnak.

Rangemelések.

Az általános vita befejezésével és a javaslatnak általánosságban való elfogadása után a részletes vita kezdődött meg, amely-

A szakaszvezető elpirult, mintha valami csunya hazugságon érték volna.

— Itt maradtam... és itt is maradok én végképpen... nyögte ki kinos zavarral.

— Micsoda... őrmesternek?

— Biz úgy fordult. Odaigérkeztem a százados urnak...

Az önkéntes fölbosszankodott, mintha kiájtzták volna és gunyos hangon jegyezte meg:

— Ahá, értem! Azzal kenyeretzte le a százados ur hogy itthon marasztotta nyárára.

A Sajgó arcát megint előntötte egy vérhullám. Kis küzködés után azonban fölvetette tekintetét és nyíltan a Balogh Endre szemébe nézett.

— Nem, uram, nem adtam olyan olcsón! — szólt önérzetes hangon. — Hát jó, az ur jó emberem volt, ne menjen el azzal a hittel, — hogy én holmi gyöngé, szóforgató, szélfúvárra hajlodozó ember vagyok, az urnak elmondom az igazat. Ugy esett, hogy a nyáron ismerkedte meg leánnyal, annak a kedviért maradtok vissza...

— No, hallja, Hiszen al eány szokott a legény után menni.

A szakaszvezető arcán büszke mosoly villant meg.

— Csakhogy a' nem afféle leány, kérem. A' nem falura való, mer' a kisasszony-féle. — Varróleány, kérem!

rosban. Ugyanis öt vezényelték ki az altisztek közül a laktanya őrség parncsnokává.

Irigylésre méltó nagy szerencse! És ezt a szerencsét, hir szerint a századosa eszközölte ki Sajgó szakaszvezetőnek. Jutalmul azért, hogy derék, pontos, jó katona volt három éven át...

A zászlóalj csak szeptember végén jött meg a nagygyakorlatról. De lesülve, kiéhezve, elcsigázva!...

Balogh önkéntes a laktanya folyosóján találkozott Sajgó szakaszvezetővel.

— Hát maguknak hogy telt idehaza? — kérdezte.

— Vigan, önkéntes ur! Nagy urak voltunk a jó árnyékban...

Akkor nem volt idő a bővebb beszédre. A szakaszvezető szolgálatban volt, az önkéntesnek pedig aznap vissza kellett utaznia az ezredhez a tisztí vizsgálatra.

Egy hét múlva, a vizsgálat után, azonban visszajött, hogy a katonakönyvét átvegye és a század tisztjeitől elbucszúzzék. Már civil ruhá volt rajta: bőrkabát, bolyhos, zöld kalap, hajlodozó sörtevel, lovagló nadrág, csattoszáru csizma, mint ahogyan fiatal földbirtokosok szoktak öltözni.

Hát a folyosón megint csak találkozik a szakaszvezetővel!

— Micsoda, hát maga még mind' itt van?

— kérdezte megütődve. — Hiszen az öregek haza mentek már...

ben a bizottságnak majdnem minden tagja részt vett.

Hozzászólás nélkül elfogadták, hogy a polgármester 15.000 korona összefizetéssel osztályon kívül legyen, a VII. osztályba fölvették a főügyészt és a főorvost, a VIII. fizetési osztályba vették föl a négy rendőrkapitányt, az allügyészt. A X. osztályból a IX. osztályba vették föl a birtoknyilvántartót, az illetéknnyilvántartót, az építőmestert, a XI-ből a X-be vették át az adókvivét, a pénztári tiszt, az adótiszt, a rendőrségi iktatói és kiadói állásokat.

Végül általánosságban kimondta a bizottság, hogy minden állásnak ad városi pótlékot, azután a személyes pótlékokra vonatkozó javaslatot egyhanguan elfogadta.

Ugyancsak hozzászólás nélkül fogadták el a szolgaszemélyzet, a zerdészeti és gazdasági személyzet, valamint a rendőrlégénység fizetésére vonatkozó javaslatokat.

A debreczeni Székely-Társaságból.

Az első jubileum.

Mint jelentettük, a debreceni Székely Társaság vasárnap tartotta évi közgyűlését, amelyen a társaság ügyvezető-alelnöke, Székely Ferenc felmérési felügyelő beszámolt az egyesület múlt évi működéséről. Az ügyvezető alelnök jelentése egyszerűsített felölelte azt az egész tevékenységet, melyet a társaság megalakulása óta kifejtett s ezért érdemesnek tartjuk az alábbiakban bővebben ismertetni a beszámolót:

Társaságunk megalakulása, illetve kilenc év óta három irányban fejt ki a székelység ügyének szolgálatában üdvös tevékenységet nevezetesen: állandóan közreműködik:

1. az értékes, bevált és keresett székely házi iparcikkek terjesztésében, azok piacra hozásában;

2. szóval és írásban folyton propagandát csinál az általában kitünőnek elismert székely ásványvizetek és gyógyvizeteknek s azoknak forgalomba hozatalánál; ugyszintén a kies székely fürdőknek minél tömegesebb látogatása ügyében is tevékenykedik. Mindezekkel véreinknek nemcsak anyagi, hanem erkölcsi támogatást is nyújtunk;

3. főleg pedig abban merül ki tevékenységünk és anyagi erőnk, hogy felismervén azon szomorú jelenséget, amely ipari életünk hiányában lépten-nyomon mutatkozik s belátva azt, hogy országunk hatalma, tekintélye, gazdasága főleg hazai iparunk fejlettségétől függ, minélfogva nemcsak kívánatos,

hanem felette szükséges is, hogy a jövő nemzedék pályaválasztásának az intenzívebb ipari tevékenységre irányuljon: kilenc év óta a legbehatóbban iparostanoncok kiképzésével foglalkozunk s dicsekvés nélkül mondva, a legnagyobb eredménnyel.

Ugyanis eddigelé 200-nál több iparos és néhány kereskedő tanoncot helyeztünk el Debrecenben és a vidéken, akik közül többen kiváló iparosokká váltak s ma már külföldön értékesítik istenadta szép tehetségüket, hogy ott kibővitve szakismereteiket és a megkívánható intelligenciára is szert téve, majd országunk munkaképes és hasznos polgáiraivá váljanak.

Társaságunk közel tíz évi működésének látható eredményei főleg ezen tevékenységünkben mutatkoznak. Ezzel több célt kívánunk elérni.

Egyrészt megmentjük a hazának azokat a szegénysorsu ifjakat, akik otthon nem találnak keresetet, kiknek otthon nincs egzisztenciájuk, akikhez hasonló eddigelé Romániába voltak kénytelenek olesó napszámoknak és cselédeknek szegődniök s az idegenben többnyire vagy letörték vagy pedig ott ragadtak; másrészt pedig ezzel azt a célt is szolgáljuk, hogy iparosokká kiképezvén őket, a székely földet és Erdély oláh lakta vidékeit független tanult iparosokkal népesítjük be. Ezeknek a székely fiuknak letelepedése pár év óta már folyamatban is van s állami segélyvel történik. Ezen ipari akciónak jótékony hatása még abban a jelen ségben is mutatkozik, hogy ma már jobb családok is adják gyermekeiket iparos pályára. Több van és volt is köztük olyan, akik IV. gimnáziumot, avagy polgári iskolát végeztek.

Nem hagyhatom megemlítés nélkül azt hogy újabban Bukovinába szakadt véreink is igénybe veszik támogatásunkat. Ez idő szerint még csak három fiut vettünk gondozásunk alá, de kilátás van rá, hogy ezek is rövid időn belül megsokasodnak, amennyiben Debrecenben nagy a tanoncszükséglet s ez arra készíti a mester urakat, hogy most már kedvezőbb feltételek mellett veszik fel a székely fiukat. Újabban már egy helyeztem el nagyobb részét, hogy társaságunkat csak az iskoláztatás költségei terhelik.

Anyagi helyzetünk a múlt évihez képest jelentékenyen javult áltál, hogy az alapító tagsági díjából befolyt összegből igénybe vett kölcsön törlesztésre 400 koronát fordíthattunk. Máskülönbent tagsági díjából kiadásunknak alig egyötöde fedezhető, míg a másik négyötöde jövedelmünknek segélyek, adományok képezik. Az idén sem vonta meg a kereskedelmi miniszter sem, Debrecen sz. kir. város sem, a marosvásárhelyi kereskedelmi kamara sem eddig élvezett támogatását s a helybeli pénzintézetek, valamint a debreceni kereskedelmi és iparkamara is kegyesek voltak társaságunkat kisebb-nagyobb adományokban részesíteni. Ezen adományok az évi zárszámadásban részletesen ki vannak mutatva. Ezuttal tehát csak hálás köszönetünket nyilváníthatom e helyről is a nemes adakozóknak.

Egyébiránt társaságunknak van 36 alapító, 251 rendes és 63 pártoló tagja. Évi bevételünk 2720 korona 62 fillér. Kiadásunk 2502 korona 20 fillérré rugott s így abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy az előző éve kdeficitjét ezuttal részben pótolhatjuk.

Jóleső örömmel konstatálhatom azt is, hogy csakis annak a nagy rokonszenvennek amelyet sikerült szélesebb körben felkeltenünk, köszönhető csupán, hogy anyagi forrásainkból a szükséghez képest meríthessünk.

Jövő évi május 25-én tíz éve lesz annak, hogy társaságunk megalakult. Azt hiszem, helyén volna ezt a jubiléus évet megünnepelni. Az iránt úgy vélem csak egy véleményét táplálhatunk és pedig azt, hogy az ünnepélynek Debrecenhez méltónak kellene lennie és nagyobb pártolására tarthatnánk számot.

Buzgó agítást kérek tehát mindenkitől, hogy a szép eszmét megvalósíthassuk és Debrecenben ismételtén egy székely napra virradjunk.

A szökött katona szülei.

Az áruló huszárruha.

Érdekes ügyben ítélkezett ma a debreceni kir. törvényszék. Két szülő állott a törvényszék előtt fegyveres erő elleni vétséggel vádolva, mert fiuknak, aki megszökött a katonaságtól, a szökésben segítségére voltak.

A vádlottak Fazekas András és a felesége, Fazekas Andrásné, született Gyenge Julánna nádudvari lakosok voltak. A házastársaknak egy Sándor nevű fiuk van, akit 1907-ben katonának soroztak be és elvittek a budapesti 16-ik huszárezredhez. A fiunak ugylátszik nem a legjobb dolga lehetett vagy a szolgálat nem tetszett neki s ezért 1908. év június hó 22-én katonaruhában megszökött az ezredétől és hazajött Nádudvarra a szülői házhoz. Még június 23-án éjjel megérkezett atyja házához, ahol egy éjszakán át rejtőzködött. Itt legényruhába öltözött s másnap reggel tovább ment.

Fazekasék fiuk huszár ruháját összecsomagolták és a padlásra vitték föl, ahol egy zugba rejtették el. Természetes, hogy egy katonai hatóságok, mint annak megkeresésére a polgári hatóságok s a csendőrség nyomoztak a szökött katona után, de hiába, mert sem a katonaság, sem a csendőrség nem akadt nyomába. A fiu ugyanis a szüleitől polgári ruhában Beregszászra utazott s ott egy téglavető gyárba állott be munkásnak.

Ez év január 27-ig sikerült neki rejtve maradni Beregszászon, amikor egy véletlen vezette rá a csendőrök tartózkodási helyére. A csendőrök ugyanis folyton gyanakodtak az öreg Fazekasékra és ezért egyszer házkutatást is tartottak náluk, amikor a padlásra az oda rejtett huszár ruhát meg is találták. Vallatták is Fazekas Andrást és a feleségét, hogy fiuk hol van. Az öregek azonban tagadták, hogy ők tudnának valamit Sándor fiuk tartózkodási helyéről. Fazekasék ugyanis nem akarták elárulni a fiukat, mert tudták, hogy körözik és félték, hogy ha megtalálják Sándort, nemcsak visszaviszik őt a katonasághoz, hanem még erősen meg is büntetik. Közben azonban ők maguk el látogattak többször Beregszászra s ott fölkeresték gyermeküket, aki soha sem mert hazatérni a szülői házhoz, miután félt, hogy vigyáznak a szüleire s tudta, hogy ha hazatér, nyomban letartóztatják. A szülők mindig vittek valami ajándékot a szökevénynek, akit elég sűrűn látogattak meg Fazekasék.

A csendőrség azonban tudomást szerzett ezekről a látogatásokról, megtudta, hogy Fazekasék kisebb-nagyobb csomagokkal el-elutazgatnak Nádudvarról. — Miután pedig a huszárruhát is megtalálták a padlásra, bizonyosnak tartották, hogy Fazekasék a szökevény Sándor fiukat látogatják meg és annak visznek ajándékokat a csomagokban. Egy ilyen látogatásuk alkalmával tehát meglesték őket és ekkor rálatáltak a fiura is, akit azonnal le is tartóztattak és átszolgáltatták a budapesti huszárezred parancsnokságának, ahonnan Fazekas Sándor megszökött.

A két öreg szülő ellen pedig megindult a hivatalos eljárás. Az ügyészség vádat emelt ellenük fegyveres erő elleni vétség miatt. A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa Tóth Aurél törvényszéki bíró elnökle alatt ma tárgyalta ezt az ügyet és Fazekas Andrást és feleségét a vétségben bűnösnek mondta ki s ezért 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte őket, egyben azonban a büntetés végrehajtását fölfüggesztette. A bíróság ugyanis sok minden enyhítő körülményt vett figyelembe, különösen azt, hogy Fazekasék, mint szülők, nem árulhatták el saját gyermeküket.

SPORT.

NAGY NEMZETKÖZI LABDARUGÓ MÉRKÖZÉS A SPORT-TÉREN. Bécs—Debrecen.

A Debreceni Tornaegyesület agilis vezetősége ismét oly meglepetéssel kedveskedik

Balogh Endre most éppen nem akart belenyugodni.

— Nehéz lesz magának olyan eifrát el tartani.

— Már számot vetettünk Ellával — ugye szép neve van, de hát a személye! . . . felett Sajgó szakaszvezető felülkerekedett, győzelmes hangon. — Aztán úgy ütötte ki magát, hogy háromféle jövedelmet fogunk huzni: — egy az én örmesteri zsoldom, más meg az, hogy a hatszáz forintomat kivesszük az árval széktől és Ella szabóműhelyt nyit vele . . . a harmadik meg az én birtokom hasznóbéré. — Hát ebből csak megélünk valahogy . . .

Balogh Endre magában bevallotta, hogy a számítás elég kecsesgató, mégis a maga igazáért annyit mondott még:

— No, csak meg ne bánja, hogy elpártolt az ekeszarvától! Mégis csak rabság lesz a maga élete . . .

Sajgó szakaszvezetőnek elborult az arca, fájdalmas lemondással tekintett amoda, az őszi napfényben sütkérező, ökönyálás, letartolt mezőre. Lassanként azonban, mint a napfény a ködön, felülkerekedett lelkében a vidámság és melegen, belső elérzékenyüléssel mondta: Ilyen az élet kérem. Mer bizony szép a szép szabadság, de az ember egyszer csak azon veszi észre, hogy két leányszem még annál is szebb, gyönyörűsebb . . . S annak a két szemnek a kedviért aztán inkább a rabságot választja . . .

a debreceni sportszerető közönségnek a pünkösztől innepük alkalmából, amire a vidék sportéletében kevés példa akad. Pünköszt mindkét napjára sikerült megnyerni Bécsnek, a császárvárosnak közkedveltségű, szimpatikus football-csapatát, a Wiener Athletik Club „Viktoria“-t. A bécsi csapat, amely az osztrák főváros legkedvencebb csapata, többször megfordult már Magyarországon, Budapesten és mindannyiszor zúgó tapsvihar kísérte gyönyű játék és labda technikájukat. Magyarország vidéki nagy városai közül először a nagy magyar város, Debrecen football csapatával kerül össze. — E mérkőzés óriási fontossággal bír városunkra, emelni fogja annak hírét és felfogja emelni Debrecen a nagy sportvárosok közé és el fogja foglalni Debrecen a vidéki városok között a vezető szerepet.

A Viktoria szimpatikus football csapata valószínűleg szombat este érkezik városunkba. A csapatot a Viktória vezetősége, mely Bécs legelőkelőbb embereiből áll, el fogja kísérni. A csapat főerőssége a kiváló csatársor. Csatárai mind kiváló goal lövők, úgy, hogy Dte kiváló klasszisu kapusának ugyancsak résen kell lennie, ha goal nélkül akar megmenekülni. A Dte is kiváló csapatot vesz fel a harcot. Hazajönnek öreg ágyúai a csapatnak, így Tolnai I. centerhalf, kinek fejjátékában és biztos labda osztogatásaiban nagyon sokat gyönyörködött már Debrecen sportszerető közönsége. Néhány új kiváló klasszisu játékos is fog szerepelni, kik most fognak először bemutatkozni. Szereplésük már maga is szenzáció.

Tekintettel arra, hogy a mérkőzésre a jegyek nagy része már lejegyztetett, a Dte ezúton kéri a nagyérdemű közönséget, hogy a jegyeket elővételben megvenni sziveskedjék. Fővilágosítással szívesen szolgál bármely tekintetben Molnár János footballszakosztályi elnök (Fillérbank).

Kazinczy Lajos szobra.

A leleplezési ünnepély.

A sátoraljai helyi Kossuth-szoborral egy napon, vasárnap délután zajlott le Kazinczy Lajos 1848—49-iki honvédtábornok szobrának leleplezési ünnepélye a zempléni megyei Széphalmon, a hősléki vértanu dicső emlékeztető keretében, Zempléni vármegye közönségének és az országnak főemelő módon megnyilvánult részvétele mellett. Képviseltette magát a magyar országgyűlés képviselőháza, a nemzeti munkapárt, a függetlenségi párt, igen sok törvényhatóság és a zempléni megyei községek mind, mintegy háromezer főnyi közönség jelent meg a leleplezésen.

Délután négy órakor vette kezdetét az ünnepély, amelyet Szirmay István zempléni megyei főügyész gyönyörű emlékbeszéde nyitott meg. A gondolatokban és költői szépségekben gazdag ünnepi szónoklat méltatta Kazinczy Lajos életét, a hősi csatákban való részvételét és mártír-halálát, melyet a magyar szabadság eszményeiért huszonkilenc éves korában szenvedett.

Ezután Kazinczy Gábor nyugalmazott debreczeni táblabíró, a hős honvédtábornok unokaöccse, mint a szobor adományozója könnyekre fakasztó beszéd kíséretében adta át a szobrot a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjének, Váczy János dr. egyetemi tanárnak. Beszédében rámutatott arra, hogy ennek a szobornak tulajdonképpen Aradon volna a legmegfelelőbb helye, mert Kazinczy Lajos Aradon lövette fölé a zsarnoki önkény. De az a hely, ahol most a szobor emelkedik, nem kevésbé méltó az ő emlékének megőrzésére, mert a vértanu-tábornok Széphalmon született, ahol szüleinek, Kazinczy Ferencnek és gróf Török Zsófiának halmvai nyugosznak s amely hely most a Kazinczy-család birtokából az Akadémia tulajdonába ment át; de méltó ez a hely azért is, mert Zempléni megye területén van Széphal-

lom, amely már századok óta otthona a Kazinczy-családnak.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után lehullott a lepel a szoborról és Váczy János dr., a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjében átvette a szobrot (a mauzoleum és a kert is az Akadémia tulajdona), majd a koszorúk elhelyezése következett. A képviselőház, a nemzeti munkapárt, a függetlenségi párt és a Magyar Tudományos Akadémia is küldtek koszorút a többek között. — Debrecen város gyönyörű koszorúját nagy ovációk közepette maga a szobor adományozója helyezte el Debrecen város képviselőjében a szobor talapatára; ennek a koszorúnak ez volt a fölírása:

— Debrecen sz. kir. város közönsége Kazinczy Lajos dicső emlékének.

Az ünnepély ezzel véget ért, de a közönség még azután is sokáig ott maradt és gyönyörködött a szoborban, amely Tóth András jeles debreceni szobrászművész alkotása.

3 méter 10 centiméter magas, harasztí kőből készült alapzaton áll a vértanu mellszobra, amely kétszeres embermagasságban, honvéd-tábornoki ruhában ábrázolja a vértanút; maga a mellszobor ágyúerecből van öntve. Az egész közönség a legnagyobb elismerés és dicséret hangján nyilatkozott a szoborról és nagyon sokan gratuláltak a jelenlevő Tóth Andrásnak művészi munkájához.

A vendégek és Zempléni vármegye küldöttsége tegnap Monokra rándultak át, ahol a Kossuth Lajos szülőházán elhelyezett emléktábla leleplezésén vettek részt.

A koalíció botrány-aktái

Milliók törvénytelen kiutalványozása.

Rendkívül érdekes ülése volt tegnap délután a képviselőház zárszámadási bizottságának. Az ülésen Wickenburg Márk gróf elnökölt; az ugynevezett kisebb tárcák 1907. évi zárszámadása volt napirenden, amelyeknek Huszár Károly (nagyzerencs) volt az előadója. Nagy Sándor, a zárszámadási bizottság állandó előadója két indítványt terjesztett be. Az egyik a hiteltullépésről szólt, a másik a Csomagszállítónak egy szerződés stornirozásáért kifizetett 360,000 koronáról.

A tízezerredek milliói.

Az 1907. év folyamán a közösügyek kiadásainál a tábori tízezerredek anyagszükségletére a koalíciós kormány egy több milliós póthitelt vett igénybe, anélkül, hogy ezt a képviselőháznak — mely akkor együtt ült — bejelentette volna. A koalíciós kormány azzal védekezik, hogy a póthitel igénybevételét a képviselőház nagy elfoglaltsága miatt nem tudta bejelenteni. Az előadó indítványozza, — hogy a kormány kérjen az előző kormánytól felvilágosítást.

A csomagszállító 360000 koronája.

A Fejérváry-kormány a Csomagszállító Részvénytársasággal egy szerződést kötött, amelylyel a kincstár összes hirdetési átalány-igyeinek kezelését a Csomagszállító Részvénytársaságra bízta. Ezt a szerződés kötést a Fejérváry-kormány azzal okolta meg, hogy a hirdetési átalányok egységes kezelése a kincstárra előnyösebb, de mert a miniszterelnökségnek erre közege nincs, szükséges volt ezt a Csomagszállító Részvénytársaságra bízni. A koalíciós kormány ezt a szerződést nem tartotta alkalmasnak és stornirozta. Kártérítésül háromszázhatvan ezer koronát fizetett a Csomagszállító Részvénytársaságnak. Mint-hogy ezt az összeget horribilis nagynak tartja, indítványozza, hogy a zárszámadási bizottság idézze maga elé az előző kormány elnökét, Wekerle Sándort, hogy adjon felvilágosítást:

1. Milyen nagy összeget fordít a kincstár

hirdetési átalányokra? Arányban áll ez az összeg a 360,000 koronás kártérítéssel?

2. Mik az okai a Fejérváry-kormány által megkötött szerződés stornirozásának?

Várady Zsigmond hozzájárul Nagy Sándor indítványának első részéhez.

Beck Lajos: Felolvassa az állami számszék jelentését 360,000 korona kifizetéséről. Indítványozza, hogy a zárszámadási bizottság az összes aktákat vizsgálja meg.

nek tisztázása végett helyesnek találna, ha a bizottság utasítaná a kormányt, hogy a Csomagszállító Részvénytársasággal kötött szerződést és az erre vonatkozó összes ügyiratokat bocsássa a zárszámadási bizottság rendelkezésére. Ő a jelentésekből azt látja, hogy a koalíciós kormány a per elkerülése végett a jogügyi igazgatóság meghallgatása után fizette ki a Csomagszállítónak a 360,000 koronát, de tudni szeretné, hogy mi volt ez az összeg: kötbér, vagy kártérítés? Tudni szeretné azt is, hogy ha a koalíciós kormány stornirozta a Csomagszállítóval a szerződést és pedig ily nagy összeg árán, miért kötötte meg fél év elmultával újra?

Wickenburg Márk gróf elnök azt indítványozza, hogy a bizottság előbb kérje be az aktákat és ha azokból nem kapná meg a kellő felvilágosítást, csak azután kérje maga elé az előző kormány elnökét: Wekerle Sándort.

A bizottság így határozott!

Szerényi nyilatkozata.

A Csomagszállító szerződésének stornirozása tárgyában egy hírlapíró megkérdezte Szerényi József volt államtitkárt, aki a következőket mondotta:

— Az aktákba való betekintés nélkül nehéz nyilatkoznom, de a hogy én emlékeztetből tudom, a Csomagszállító a háromszázhatvan ezer koronát nem a szerződés stornirozásáért kapta. A Fejérváry-kormány elhatározta volt, hogy a hirdetési átalányokat a miniszterelnökség központosítja és egységesen kezeli. — Ezt a kezelést rábízták a Csomagszállítóra s mikor a koalíciós kormány ezt a rendszert megváltoztatta, nem a szerződés felbontásáért fizetett háromszázhatvan ezer koronát, hanem csak visszafizette azokat az összegeket a Csomagszállítónak, melyeket ez a Fejérváry-kormány utalványaiért a kormány helyett előleges hirdetési átalányok címén kifizetett.

HIBEK.

— **A király.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A király ma délután fél négy órakor kikocsizott, de miután az idő hirtelen rosszra fordult, fél ötör visszahajtott a kastélyba.

— **Lóky Béla dr. miniszteri biztos.** — A vallás és közoktatásügyi miniszter Várady Károly székesfehérvári tankerületi főigazgatónak néhány héttel ezelőtt történt elhalálása folytán a székesfehérvári főgimnáziumhoz Lóky Béla drt, a debreceni római katolikus főgimnázium igazgatóját küldte ki miniszteri biztosul az érettségi vizsgálatokhoz.

— **Villámcsapás a képviselőházba.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Szünet után, amikor Farkas Pál képviselő beszélt, hirtelen villámlás látszott, azután pedig az összes lámpák kialudtak, de csakhamar ismét kigyuladtak. Megállapították, hogy az egyik villámhárítóba becsapott a villám, egy egész sereg galambot megölve, de egyéb kárt nem okozott.

— **Látogatók a Hortobágyon.** Legújában két intézet jelentete be a város tanácsának és kért engedélyt, hogy a Hortobágyot megtekinthessék. Az egyik a nagyváradi főreáliskola, amely semmiféle ellátást nem kér a várostól, a másik a gégyényi elemi iskola, amely kéri, hogy a tanulókat el is lássák a Hortobágyon.

Mosó pongyola 5 frt. és Lusztler köpony 7 frt. 50 kr.

remek választékban **Halmágyinál.**

— **Halálozás.** Ma hajnalban, életének 78. évében meghalt özvegy Kövy Lajosné született Tie Rrozália. Az elhunytban Kövy Lajos, a Közgazdasági bank igazgatója édesanyját gyászolja. Halálával mély gyász érte a Márton-családot is. Az elhunyt temetése a Piac-utca 59. számú házból e hó 31-én szerdán délután 5 órakor lesz. A rekviem a katolikus templomban június 2-án pénteken délelőtt fél kilenc órakor tartják meg.

— **Megvesztegetett esküdtek.** Lemberg-ből táviratozzák: Napok óta tárgyalja az esküdtszék Oginszka színésznő gyilkosának, Levickinek pörét. A tegnapi tárgyaláson váratlan fordulat történt. Felállott az egyik esküdt s megkérdezte az elnöktől, hogy igaz-e az a Lembergben elterjedt hír, hogy az elnököt névtelen levélben arra figyelmeztette valaki, hogy a pör esküdteit meg vannak vesztegetve. Az elnök igenlő választ adott és felolvastatta a levelet. E levélben az van, hogy a vádlott családja az esküdtek közül tizenegyet megvesztegetett és mindegyiknek nyolcezer koronát adott azért, hogy felmentő verdiktet hozzanak. Hivatkozott a levél a vádlott egyik tanújára, egy Szabolzka nevű asszonyra, aki tud erről a vesztegetésről. Az esküdtek nagy felháborodással hallgatták meg a levelet és kérték az elnököt, hogy hallgassa ki a hivatkozott tanut. A törvényszék el is rendelte a tanu kihallgatását és most nagy érdeklődéssel várják az affér folytatását.

— **A kongregációs eskü.** Szatmárról táviratozzák: A kongregációs eskü, amelyről a képviselőházban is szó volt: így hangzik:

— Én N. N., e főgimnáziumból már-már kilépő VIII. osztálybeli tanuló, a mindenható Isten szent színe s a boldogságos Szűz Mária oltára előtt szentséges atyáknak, XIII. Leó pápának „Humanum genus“ kezdetű körlevelében kárhoztatott titkos társulatokat ezennel kárhoztatom és ünnepiesen megígérem, hogy semminemű ilyen hit- és egyházellenes szövetkezésekbe soha, bármily ígéretek dacára be nem lépek s ezt az ígéretemet a kongregánisták szokása szerint évenként megújítom. Megígérem továbbá, hogy a római katolikus Anyaszentegyház által kárhoztatott és a kiközösítés büntetésével sújtott párbajra való kihívást semmi körülmény között el nem fogadok, sem magam részéről annak megtartására kihívás vagy segédkezés által okot nem fogok szolgáltatni. — Segítsen erre a szeplőtlen Szűz és tiszta jegyese, Szent József. Amen.

Az esküről a kultuszminiszter jelentést kért Ratkovszky Pál főigazgató utján.

— **Rudolf őrmester szabadon.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Néhány hónapja nagy feltűnést keltett, hogy Rudolf Ödön utászörmester az utászgyakorlótéren egy Fiel nevű közkatonával lelővette Jazomirovics utász katonát. A tett után Fiel is, az őrmestert is letartóztatták és a hadbírósg a szolgálati szabályzat megsértése miatt 10 hónapi börtönre ítélte s büntetését börtönnapokkal súlyosította. Ma legnagyobb meglepetésre megjelent Rudolf őrmester s átvette az utászgyakorlótéren rendes szolgálatát. — Kitént, hogy az őrmestert egy hónapi börtön után szabadon bocsátották, mert a felesége folyamodott a királyhoz s a király egy hónapi börtönre szállította le az őrmester büntetését. A hetedik utászvezredhez, amelyhez az őrmester tartozik, tegnap telefonjelentés érkezett a bécsi katonai bíróságtól s tudatták, hogy Rudolf utászörmestert szabadonbocsátották.

— **A mulasztó pályaőr.** A debreceni kir. törvényszék ma 60 korona pénzbüntetésre ítélte Deli János pályáért, mert a múlt év december 24-én nyitva hagyta a sorompót és ennek következtében az éppen befutó személyvonat elütötte Varga Péter szekerét és azt összetörte. A bíróság az ítélet végrehajtását 3 évre felfüggesztette.

— **Adókiivetés.** A városi adóügyi osztály értesíti az adózó közönséget, hogy 1911. évi IV. osztályu kereseti adókiivetést tartalmazó lajstromokat a mai naptól kezdődően a városi adóügyi osztálynál nyolc napi közszemlére kitétték s azok az adóügyi osztály kerületi adókiivető hivatalaiban (Városháza, fél-

emelet) a hivatalos órák alatt (délelőtt 8-tól 1 óráig) bárki által megtekinthetők.

A kiivetés elleni esetleges felszólalásait azok az adózók, akik IV. osztályu kereseti adóval a multban már meg voltak róva, a fent említett nyolc nap lejártát követő 15 nap alatt, azok az adózók pedig, akiket most első ízben róttak meg, adóatározásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt adhatják be az adóügyi osztály iktató hivatalánál.

— **Elrabolta a saját feleségét.** Londonból táviratozzák: vasárnap este a brightoni fürdőn, mikor nagy volt az élénkség a mólón és mikor az utolsó hajó indult, szinte futva jött a a hajóállomás jegypénztárához egy feltűnően választékosan öltözött fiatal hölgy s izgatottan kért jegyet. Nagyon sietett, mert a hajó már indulni készült. Abban a pillanatban, mikor a pénztáros a jegyet már éppen átnyújtotta, ott termett egy férfi, megragadta a hölgyet és hurcolta kifelé. Az asszony kézzel-lábbal ellenkezett. Ekkor a férfi átnyalábolta s fölkapta mint egy gyermeket. Azzal rohant kifelé. Az állomás előtt várt egy nagy zöld automobil. A sétáló közönség még fel sem ocsudott ámulatából, mikor a férfi a hölgyet az auto párnáira fektette, intett a sofförnek és a gépkocsi vágatva elszáguldott. A tengerparton sétáló közönség azt hitte első bámulatában hogy középkori regényes leányszöktetés történt, de akadtak a társaságban sokan, akik a zöld automobilról fölismerték a szereplőket; egy angol politikus és többszörös milliomos fia maga is az angol alsóház tagja volt a szöktető, az „áldozat“ pedig ifju neje, akivel csak nemrég esküdt meg. A beavatottak azt is tudják, hogy a fiatal asszony valami csekélységért megneheztelt férjére és ezért akarta a faképnél hagyni.

— **Tanári brutalitás.** Fogarásról táviratozzák: A fogarasi szülőknek és diákoknak régi réme már Albert János ottani főgimnáziumi tanár, aki városszerte ismeretes róla, — hogy a tanári hivatással egy cseppet se összeférő módon habitüje a korcsmáknak és egyéb italmérő helyeknek. A professzor ur alkoholszeretete képtelen brutalitással párosul, amelyet nem egy kisebb-nagyobb diák megsínyelt már. Albert nemcsak a gimnáziumban, de az esti tanonciskolában is tanít, itt történt vele, hogy a minap az egyik kis niast, egy Müller nevű gyereket úgy megvert, hogy a fiu, a városi főorvos látellete szerint tizenhat nap alatt gyógyuló sérüléseket szenvedett. A fiu apja feljelentette a brutális tanárt a járásbírósgnál. Mivel azonban sokan vannak, akik megelégték a tanár garázdálkodásait, számos szülő aláírásával folyamodást küldtek a fogarasiak a kultuszminiszteriumhoz, kérvén, — hogy indítsanak sürgősen fegyelmi eljárást Albert János ellen. A kérvény megvádolja Albertet, hogy állandóan korcsmázik, az esti és a délelőtti előadásokra részegen jár el, a kötelességét hanyagul teljesíti és a tanítványait demorizálja. A fogarasiak most kíváncsian várják, hogy a kultuszminiszterium ötödik ügyosztálya a kongregánista elfoglaltsága mellett ráér-e arra is, hogy a szülők elkeseredett panaszát megvizsgálja és megszüadítsa a diákokat a nádpálcás Robespierrejüktől.

— **A gráci koleraeset.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A gráci koleraeset kapcsán, a melyről tegnap már hirt adtunk, egy fővárosi lap munkatársa megkérdezte Magyarevits Mladen dr. tiszti főorvost, vajjon nem fenyegeti-e a fővárost a kolera és milyen óvintézkedéseket tesz ellene. A főorvos így nyilatkozott:

— Budapestnek ugyan közvetlen összeköttetése van Fehringen át Gráccal, én azonban nem féltém a fővárost a gráci koleraától. Az osztrák hatóságok pedig régen elkülönítették és vizsgálat alá vették azokat, akik a koleraiban elhunyt waltendorfi postahi-

vatalnokkal érintkeztek. Az ujságokból úgy tudom, hogy a beteg Velencében kapta a kolera-t, különös óvintézkedésnek itt helye nincsen, mert Velencével Budapest nem érintkezik. A kolera ellen való óvintézkedések pedig, amelyeket még az őszszel megtettünk és rendszerezítettünk, teljes egészükben fentartatnak.

— **Panama és zsalmakalap-ujdonságok** legolcsóbbak Lengyel Samunál.

— **Százhatvan akasztás.** Pétervárról táviratozzák: A forradalmi mozgalom elnyomására Guandunjba kiküldött Li tábornok, — mint Karbinból jelentik, százhatvan forradalmárt fölakasztatott, kétszáz forradalmárt pedig megkorbácsoltatott. Guandunjban a forradalmi mozgalom elnyomottnak tekinthető.

— **Tévedés elkerülése** végett közöljük, hogy a lapunk több számában megjelent Gellért Ignác és Társa budapesti cég V. Koháry-utca 4. hirdetéseiibe nyomdahiba csuszott be, amennyiben e cég a világhírű augsburgi L. A. R. Diesel nyersolaj motorokat ajánlván, Diesel szó helyett a nyomdában „Oisel“-t szedtek. Ezt a sajtóhibát ezennel helyreigazítjuk.

— **Házilag készült Zefyr és Tourista** ingek 3 K 50-től 7 K-ig Lengyel Samunál.

— **Halálos villámcsapás.** Nyitráról táviratozzák: Csiffár községben ma óriási égiháboru volt. Valóságos felhőszakadás keletkezett s sűrűn csapott le a villám. Néhány férfi az itéletidő elől a templomba menekült és meghuzta a harangokat. Egyszerre csak beütött a templom tornyába a villám és az egyik harangozó férfit, Gaál Sándort agyon-sújtotta, a másik két embert súlyosan öszszegegetett. Mindkettő megsiketült.

— **A tengerész-sztrájk.** Fiuméből táviratozzák: Az Ungaro Croata alkalmazottainak sztrájkjáról Fiuméből ma a következőket telefonálták: Rödiger Ernő miniszteri tanácsos, révkapitány tegnap este megérkezett P!lából és vele jött hat torpedó hajó, valamint az Aspern és Spaun nevű cirkáló. A két cirkáló őrszolgálatot teljesít a kikötőben, míg a hat torpedót postaszolgálatra osztják be. — A kapitányok klubja ülést tartott és határozatban kimondta, hogy függetleníti magát a bérmozgalmaktól. A társaság hallani sem akar arról, hogy a sztrájkolókkal tárgyaljon. — Nem is sztrájkolóknak tekintik őket, hanem elbocsájtott alkalmazottaknak, akik — ha dolgozni akarnak — a régi bérek alapján ismét munkába állhatnak. Eddig azonban még nem jelentkezett egyetlen sztrájkító sem.

— **Óriási jégvihar.** Aradról táviratozzák: Honcso aradmegyei községben délután félkettőkor háromnegyed kettőig óriási felhőszakadás és zivatar vonult végig a községben. Mogyorónagyságu jégdarabok hulltak alá. A jég gyorsan felolvadt és az utcákat nagy vizáradat foglalta el. A viz behatolt a lakásokba is és több helyen nagy károkat okozott. Oly nagy jégdarabok estek, hogy több helyen az ablakokat zúzták be a jégdarabok. A kár óriási.

— **Gyilkos férj.** Prágából táviratozzák: A rendőrségen megjelent Szvoboda Frigyes állástalan gyógyszerészegéd és sirva beszélt el, hogy megölte feleségét. Az asszony három év óta betegeskedett, baja gyógyíthatatlan volt s erre ketten megállapodtak, hogy közösen halnak meg. Szerzett tehát elegendő sztrichnint s tegnap málnaszörpben beadta a rettenetes mérget beteg nejének, aki rövid idő mulva iszonyu kínok között halt meg. A görcsös rángatózások és az eltorzult arcvonások úgy megrémítették, hogy ő nem merete bevenni a mérget. A gyilkos férjet letartóztatták.

— **Remek szabásu angol zephir ingek,** már 3 kor. 50 fillértől feljebb. Feltűnő szép nyakkendőök óriási nagy választékban **Frank Testvéreknél.**

— **Szomorú sorozás.** Sátoraljaihelyről jelentik: Szomorú eseményt mutat fel a színi és homonnai sorozás. Színán a behívott 1155 hadköteles közül 363 jelentkezett és bevált közülök 80. Homonnán 733 hadköteles közül 170 jött a sorozásra, de csak 73-at vettek be katonának. E két járásban tehát az 1888 hadköteles közül jelentkezett 533, a hiányzó 1355 sorozóköteles túlnyomó része Amerikába vándorolt.

— **Arany Bika Mulató.** Wurmb tanár „Vénusz csoportjának” és az egész májusi műsornak utolsó fellépte. Előadás kezdete 9 órakor.

— **Véres adószedés.** Nagyváradról jelentik tudósítónk: A biharmegyei Dobrest községben tegnap kezdődött az adószedés. Elindult a jegyző és Gábor Vaszali törvénybíró a faluba. ezekválni adóért. A bíró egyik szomszédjához: Duma Juonhoz akartak bemenni. A gazda a kapu előtt fogadta vendégeit ezekkel a szavakkal:

— Itt a hóhér, ez fogja elvinni a párnát a fejünk alól.

Ebből természetesen szóváltás lett. — Közben Gábor Vaszali, a törvénybíró igazságot akart tenni a maga ügyében és rávágott a Duma Juon fejére a botjával. Duma arcát rögtön elborította a vér és eszméletlenül bukott a földre. Négy napi haláltusa után tegnap reggel meghalt. A községben óriási izagmat keltett az eset és csendőröket kellett kirendelni a rend fentartására. A gyilkos törvénybíró beszállították a nagyváradi ügyészség fogházába.

— **Félkönyvi, nemez kalapok,** nyári újdonság 3 koronától feljebb **Frank Testvérek** uri idvát üzletében.

Régi elsőrendű vászon- és fehérműi üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

— **Elegáns szalma és panama kalapok** előnyös árakban és nagy választékban **Frank Testvérek** uri divat üzletében.

— **Cim és másolat elvállalok** otthoni munkára. Cim a kiadóba megtudható.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma
ellen a legjobb háziaszer a híres

KIRALY BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idült tebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalomnak teljesen megszűnteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet!

Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában

Kossuth-u 8. Kölesönös Segélyező-Egylet új 2 emeletes palotájában.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vasmenedekezéskor idült hurutjainál, a gyök- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakati

Fried és Löwenheim főszere és csomagoló kereskedésében,
Debreczen, Piac-utca 72. — Telefon szám 749

KÖZGAZDASÁG.

Ingtatlanok forgalma.

Ifju Török Gábor veszi a debreczeni 5751. sztkvben foglalt Széchenyi-kerti szőlőt Zígler Gyula és nejétől 14.400 koronáért.

Sápi Áblint és neje Sallai Mária veszik a debreczeni 9703. sztkvben foglalt 300 négyszögöl Vargakerti szőlőt Megyeri Kálmán és neje Szijjártó Juliánától 11.550 koronáért.

Nagy Gáborné Török Juliánna veszi a

debreczeni 4546. sztkvben foglalt Hadházi-ut 8. számú házat Török Józseftől 2700 koronáért.

Fülp Juliánna veszi a debreczeni 9989. sztkvben foglalt 300 négyszögöl Csapókerti szőlőt Fábrián Antal és neje Szatmári Máriától 3100 koronáért.

Takács Mihály és neje Kovács Mária veszik a debreczeni 4521. sztkvben foglalt 281 négyszögöl Köntös-kerti szőlőt Dávid Károly és neje Mészáros Juliánától 4600 koronáért.

Nyilvan János és neje Kósa Flóra veszik a debreczeni 10.904. sztkvben foglalt 190 négyszögöl ujosztású földet Szabó Imre és neje Erdei Zsuzsánától 2845 koronáért.

Moskovics Mihály és neje Traján Gizella veszik a debreczeni 10.786 sztkvben foglalt 310 négyszögöl új földet Szabó Imre és nejétől 4600 koronáért.

Berény Lajos és neje Ullmann Anna veszik a debreczeni 2838. számú telekjegyzőkönyvben foglalt Vörösmarti-utca 21. számú házat özv. Török Gáborné Nagy Zsuzsánától 12.000 koronáért.

Schön Arthur veszi a debreczeni 1739. sztkvben foglalt Hajó-utca 22. számú házat Deák Istvánné Kiss Juliánától 20.000 koronáért.

Terménytőzsde.

Sebestyén E. debreczeni bizományos távirati jelentés Budapest, 1911. május 30.

Készáru 5-10 olcsóbb.

1911. októberi buza	11.15-16
1911. májusi buza	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	9.20-21
1910. májusi zab	—
1911. októberi zab	7.74-75
1910. jul. tengeri	6.63-64
1911. okt. tengeri	6.73-74
1910. jul. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Óra javításokat

olcsón, pontosan és gyorsan eszközök 1 évi jótállás mellett.

KLEIN ELIÁS

órák és ékszerész

Csapó u. 19 (Knoll ház) zenedével szemben.

Regény-osarnok.

A zöld papagáj története.

(Folytatás.)

Esztike reszketett és nem birt szólani. Piroska maga még jobban megijedt most, oda rohant kedves testvérehez, simogatta, édes szavakkal szoltigatta. De a megfélemlített leányka csak remegve húzódott vissza.

E naptól kezdve meg volt zavarva szüntelenül derült mosolygó nyugalma, néha-néha bizonyos remegést lehetett rajta észrevenni, bizonyos elmélázást. — Ugy látszott, mintha gondolkodnék, mintha tépelődne valami fölött s a hóhérré, gyermeked homlok nem egyszer redőkebe húzódott. — Piroska aggódva nézte és keserű szemrehányásokat tett magának.

A könyvről többé nem volt szó köztük. Piroska visszatette atyja íróasztalára, anélkül, hogy egyetlenegy sort is olvasott volna belőle, csak annyit látott, hogy atyja kézírása, nem akarta tudni, hogy mi van benne. Könnyek közt, szorongó szívvel ábrán töltötte a rá következő egész éjt. Kimondhatatlan sulylyal nehezedett valami a lelkére, aminek nem tudott nevet adni és valami gyászos sejtelennek a száryncsapkodását érezte folyton.

— Oh, Istenem, mi fog még történni velünk?! — zokogott, a vánkos közé hajtva könyözött arcát.

Esztike nem beszélt neki többé arról, hogy mit sugtak neki a virágok, mit mondott

a zöld papagály, vagy a hamvas cica. Nem beszélt többé oly bizalmasan, oly gyermekies csevegéssel. Magába zárkozott s hallgatva, némán tépelődött valamin, — isten tudja, hogy min.

A virágokkal sem beszélgetett már annyit, néha-néha leült még köztük, de nem azzal a régi, nyájas, gondtalan, mindig mosolygó arccal. Szórakozott volt gyakran s szeméi oly fürkészőleg, olyan borongva jártak szanaszét az üres levegőben. A zöld papagályt, a hamvas cicát is elhanyagolta. — Valami gondolattal küzdött, a mi a lelkét mindennél jobban elfoglalta.

Piroska mély lelki gyötrellemmel nézte, de nem tudott segíteni rajta. Az orvos, a kit Piroska kívánságára elhívtak, se jót se rosszat nem mondott Esztike állapotát illetőleg semmi kérdésre sem felelt, semmi rendelkezést nem tett, semmi utasítást nem hagyott, minden csak maradjon úgy, aint van s egy hét múlva küldjenek ismét érte.

Egy hét múlva aztán eljött megint s ezjött megint s ezuttal egy fiatal ember kísérette. Unokaöccse, mondá, aki szintén orvos és most jött Párisból, hol kiválólag az elmebetegek tanulmányozásával foglalkozott. A legelső párisi szaktekintélyek elismeréssel nyilatkoztak róla és meglájták, hogy híres ember lesz.

— Már is többet tud, mint tíz ilyen magamforma öreg orvos, — tevé hozzá nagy lelki büszkeséggel telve el unokaöccse kitűnő volta fölött.

(Folyt. köv.)

A debreczeni izr. szent-egylet (Chevra-Kadisa) előljárósága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdemes tagja

Rózsa Ignác ur

életének 42-ik évében 1911. évi május hó 29-én jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei 1911. évi május hó 31-én délután 2 órakor fognak a Széchenyi-u 23. sz. gyászházból az izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni, mely kísérethez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkéretnek.

Debreczen, 1911. május hó 30-án.
Az izr. szent-egylet előljárósága.

Telefon sz. 49. Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ

DEBRECZEN

a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegeyi képviselője.

Ajánlja : a Salgótarján, Petrozsény, Pálfalva és Farkasvölgyi bányák darabos, koczká, durva, a tna és aprószén termékeit cseplési, szobátüzelési és ipari célokra

Szépség,

széplítés a jó izlés követelménye.

Matild krém	} Méregmentes szépségesserek hatásuk meglepő, levelesnek minden szepőt, májfoltot stb. a bőrt finommá, 5 perc alatt fehérré tessék. Tessék megpróbálni, ha nem használ. Árát minden kibúvó nélkül visszadom.
Matild arckenőcs	
Matild szappan	
Matild powder	

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszer-tárban és drogueriában
Főraktár: Tóth Béla utca Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és Jóna és Jóna droguerijában.

Schwarz M. L.

férfi, női divat és bazárúru üzlete május 10. óta

Piacz-u. 52.

Miklós-utcával szemben található.

Szalma kalapok felette olcsón.

Szabó Lajos Fiai

czég női divat áruházában

a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és a ruhadiszek cikkek már teljesen rak-tárra érkeztek.

Kivételes olcsó eladásra kerülnek:

- 120 cm. kosztüm-kelmék angol izlés 1 frt 20
- 140 cm. zsolnai kosztüm kelme 1 frt 80
- 120 cm. tiszta gyapju ruhakelme 1 frt 10
- 110 cm. diagonál divatkelmék . 85 kr.
- Selyemszáru ruhavásznak . . . 46 kr.
- Mosó levantínok . . . . . 26 kr.

Az itt felsoroltakon kívül nagy választék a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag, fátjol és ruhadiszekben.

Vendéglől és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

jégszekrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárak nagykereskedése

Debreczen, Piacz-u. 57-ik szám.

Vendéglől és kávéházi felszerelések.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

kész férfi és női fehérneműek, sifon, vászon, kanavász, gallérok, kézelők

óriási raktára !!

315—1911. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 575/2—1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Szolnoky Imre részére debreczeni lakostól 900 kor. tőke, ennek megítélit és az eddig összesen 56 kor. 62 fillér perköltés erejéig 1911. évi február hó 28-án bírósággal lefoglalt és 1322 koronára becsült gazdasági felszerelések és butorokból álló ingóságok 1911. évi május hó 31-én délután 11 órakor kezdetét veendő és Petőfi-tér 6. és Hadházi-uton 7. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1911. évi május hó 9-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Meghívás.

A Debreczen-nagyvárad helyi érdekű vasút részvénytársaság részvényesei az 1911. évi június hó 14-én délután 3 órakor Debreczenben a városháza nagytermében tartandó

I-ső övi rendes közgyűlésre

ezennel meghivatnak.

Naplrend:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről és az 1910. évi zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság számadásáról és a tiszta jövedelem hovaforrdítását tárgyazó indítványról.
3. Határozathozatal a fenti tárgyakban és a tiszta jövedelem hovaforrdítása tárgyában, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az alaptőke felemelése és az alapszabályok módosítása.
5. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása és tiszteletdíjainak megállapítása.
6. Nyugdíjintézet létesítéséhez hozzájárulás.

Debreczen, 1911. május hó 26-án.

Az igazgatóság.

Minden egyes részvény egy-egy szavazatra jogosít. Az alapszabályok 15. §-a értelmében a szavazati jog csak azon esetben gyakorolható, ha a részvényesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a Pesti magyar kereskedelmi banknál (Budapest, V., Fürdő-útcza 2. sz.) vagy Debreczenben a társaság hivatalos helyiségében legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt letéteményezték. Ezen kötelezettség alól csupán a fenti §-ban említett hatóságok vannak felmentve.

A közgyűlést igazgatósági úts követi.

Most nézzetek be

R Ó Z S Á H O Z

(Kistemplom-bazárba) kell a pénz és pünkösztig mese olcsón lehet vásárolni, óriási raktár miatt — kalapokat (1 koronától kezdve) felöltőket (10 koronától) és minden cikk most sokkal olcsóbb mint ezelőtt volt.

Kistemplom-bazár.

Meghívás.

A „Leszámitoló és Pénzváltó Bank” részvénytársaságnak

1911. június hó 4-én d. e. 11 órakor Debreczenben a Polgári Takarékszövetkezet helyiségeiben (Piacz-u. 73. sz.) tartandó

alakuló közgyűlésére

a t. részvényalírókat ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgyak:

1. Annak a megállapítása, hogy az alaptőke kellő számu aláírás és befizetés által biztosított.
2. Az alapszabályok megállapítása.
3. Határozathozatal a részvénytársaság megalakulásáról.
4. Az igazgatóság tagjainak a K. T. 183. §-a értelmében az alapítók által történt kineveztetésének a bejelentése.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Az alapítók felmentése.
7. Esetleges indítványok.

Tisztelettel

Az alapítók.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Sok száz vagyonos hölgy (fiatal vagyonos amerikai-, bécsi pékmester egyetlen leánya, több magyar hölgy, hajadonok és özvegyek stb. stb.) **óhajt férjhez menni.** Komoly szándéku urak (ha vagyontalanok is) írjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Betöltendő.

Egy fiatal 16—18 év körüli bolti szolga felvétetik a **Linoleum áruház** n. Ugyanott egy keveset használt fűthető fürdőkád eladó.

Munkásleányok és munkásnők azonnal felvétetnek Teleki-utca 100.

Házmester felvétetik Arany János-utca 57.

Debreczeni Trágyagyár R. T. azonnali belépésre **könyvelői keres.** Ajánlatok küldendők Fleischer, Deák Ferencz-u. 19. alá.

Rifutó fiu (nappali, könnyű munkára) felvétetik kiadóhivatalunkban.

Tanencz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Háziszolga felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Ruhák moly elleni megóvásához naftalin, dohánypor, (tabaco) fűzpor legjobb minőségben Deutsch Lajos, fűszerkereskedésében Piac-u. 38.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi-palota.

Olcsó pászka kapható az izr. hitközség irodájában József kir. herczeg-utca 26.

Boreczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Két szép függő lámpa olcsón eladó Piacz 49. első udvar, II-ik emeleten, elköltözés miatt.

Lakás.

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utcai lakás augusztus elsőre kiadó.

Forgalmas helyen, piacához közel, szép tágas üzemhelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Piacz utca 85. számú új házban egy nagy bolti helyiség azonnal kiadó. Értekezni lehet Viener Adolf ponyva és zsák üzletében, Kossuth-u. 27. szám.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Munkások figyelmébe. Ha olcsón akar vásárolni, úgy keresse fel Bádogos-utcában Nuszbaum Henrik Munkás bazárját.

A világhírű cs. és kir. udvari szállító

E. B. jegyü vállfüzőkben

a legtökéletesebb különlegességek készletben és mérték szerinti rendelések kaphatók

Braun Adolfné

jónevű mider szalonjában

Kossuth-u. 6. sz. Bejárat Sar-u. 3. sz.

Dr. Szücs Andor

ügyvédi irodáját

József kir. herczeg u. 14. sz. alá

helyezte át.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálok, oszmánosi savannak, Judith foalárd, Batist, Atlas, Satin, 120 cm. széles sima színes franczia batistok, himzett és aszur batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és blouzok

himzett batistban, vászonban és pongós selyemben

Szabó Lajos fia

divat-, vászon- és szőnyegáruház

DEBRECZEN, Rózsza-utca 1. szám.

Alapítatott 1842. évben.

VÁSZONÁRU

fehérműekre, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és oszko oszivatok, damaszt étkező- és aszur kávé-terítékek, damaszt- és frottir törülközők, törülközők és nankingok, valamint női fehérműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fia

divat-, vászon- és szőnyegáruház

DEBRECZEN, Rózsza-utca 1. szám.

Alapítatott 1842. évben.

KÉSZ FEHÉRMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyhuzatok, selyem, lüster és oloth alsó szoknyák, karton, oasmir és selyem paplanok, matrások

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók, hálólíngek, gallérok, kényelők, nyakkendők és divat zsebkendők

Szabó Lajos fia

divat-, vászon- és szőnyegáruház

DEBRECZEN, Rózsza-utca 1. szám.

Alapítatott 1842. évben.

A Debreceni Közvetítő Bank

részvénytársaság, (Piacz-utca 32.)

Ügyköro a következő:

Iparosoknak - Iparáguk fejlesztéséhez a szükséges tőkét megszerzzük és ha a vállalat életképes, úgy azt állandóan finanszírozhatjuk.

Kereskedőknek és **magán személyeknek** előnyös összeköttetésünk-nél fogva folyószámla, visszleszámitolási és személyhitelt nyújtatunk.

Részvényeseknek - Helybeli és vidéki pénzintézeti részvényekre a legmagasabb összegig előnyös lombard kölcsönt eszközölünk, esetleg azokat előnyösen értékesítjük.

Háztulajdonosok és **lőldbirtokosok** bekebelezett terheit igen előnyösen convertáljuk és azok ingatlanára legolcsóbb **egész 65 évig terjedő törlesztéses kölcsönt** folyósítatunk.

Ingatlanok; nevezetesen **házak és birtokok adás-vételét** gyorsan és megbízhatóan bonyolítjuk, a vételhez szükséges pénzt is folyósítatjuk, a szükséghez képest a vételt előlegezzük is.

Parcellázásokra; megbízásokat elfogadját összeköttetésünk-nél fogva gyorsan és előnyösen bonyolítjuk.

Mindennemű bérletre előjegyzéseket elfogadjátunk és azokra bérletet vagy ezeknek megfelelő bérletet szerzünk Felvilágosítást minden irányban díjtalanul nyújt az intézet igazgatósága **Piacz-utca 32.** Ideiglenes telefon 880. szám.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Eladó ingatlanok.

Szatmármegyében 686 hold szántó föld, gazdasági épületekkel.

Nádudvaron 103 hold szántó föld.

Boldogfalvai kertben 3200 négyszögöl szőlőföld épületekkel egészben vagy parcellánként.

Házak jól jövedelmezők.

Bérbeadó lőldbirtok. 200 hold jó minőségű szántóföld.

Pénzkölcsönt a legbonyolultabbat is gyorsan eszközöl.

Kereskedelmi ügyekben megbízást vagy képviselést vállal.

Felvilágosítással díjtalanul szolgál:

KUBINYI JENŐ

ingatlan-, adásvétel-, pénzkölcsönt közvetítő és kereskedelmi ügynökségi irodája

Debreczen, Batthyány-u. 7. szám.

Hivatalos órák: d. e. 8—12-ig

d. u. 2—6-ig.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.